

La biblioteca de l'Econòmica mostra per primera vegada els seus valuosos documents del s. XVIII

Real Sociedad Económica de Amigos del País

La Reial Societat Econòmica d'Amics del País de València, fundada el 1776 i hereua directa del pensament il·lustrat, conta amb una valuosa biblioteca que conté més de quatre mil volums dels segles XVIII i XIX. En aquestes pàgines oferim un recorregut per la història y els fons d'aquesta societat.

LA biblioteca de la Reial Societat Econòmica d'Amics del País de València va nàixer en una època d'importants canvis culturals i intel·lectuals a tota Europa. En efecte, un dels principals trets del segle XVIII és l'avenç de la cultura secular front a la religiosa. Aquest fet va repercutir fortament en el món del llibre i de les biblioteques de diferents maneres.

En primer lloc aquest fet va suposar, pel que fa als llibres, un increment del nombre de publicacions en llengües vernacles front als llibres publicats en llatí, que eren els predominants fins llavors. Les repercussions immediates d'açò fou un creixement del nombre de lectors, molts dels quals desconeixien les llengües clàssiques. En segon lloc el contingut dels llibres va canviar notablement: baixen les publicacions referides als autors clàssics o de contingut religiós i s'incrementen les publicacions de llibres de literatura i d'obres científiques o de pensament en les diferents llengües populars, d'acord amb la demanda de la societat i dels nous lectors. Fins i tot els clàssics seran més llegits en les llengües populars que en versions originals en llatí o grec. En tercer lloc apareixen nous centres culturals i intel·lectuals. Així, front al predomini total fins aleshores de les universitats, monestirs i convents, en el segle XVIII apareixen nous centres culturals, com les acadèmies, els salons de les cases de nobles, les tertúlies literàries, les biblioteques i les Societats Econòmiques d'Amics del País.

És en aquest ambient favorable quan naixen les Societats Econòmiques d'Amics del País, la primera de les quals

Els fons bibliogràfics de l'Econòmica

fou la Vascongada, creada en 1766. Deu anys després, en 1776, es crea la Societat Econòmica de València. La finalitat d'aquestes societats era promoure la prosperitat dels països mitjançant la difusió de totes les noves idees i tecnologies que pogueren afavorir la millora de l'agricultura, la indústria i el comerç. Els il·lustrats del segle XVIII creien que la ignorància era la causa de tots els mals que afectaven a la societat i pensaven que la millor forma de lluitar contra ella era millorar la instrucció de les persones. La importància de les societats econòmiques i de les idees que varen conformar el seu esperit per-

FRANCESC TORRES I FAUS *

duraren durant tot el segle XIX.

Un element imprescindible de les societats econòmiques era les seues biblioteques, els fons de les quals són totalment

diferents als de les biblioteques de les institucions culturals i intel·lectuals anteriors, com hem dit. Trobem poques obres religioses o d'autors clàssics. En canvi sí que trobem una nombrosa bibliografia moderna sobre les noves idees del pensament europeu i les noves tecnologies per a la millora de l'agricultura, la indústria i el comerç. Fins i tot, l'arribada de noves idees polítiques i socials va preocupar en algun moment a les autoritats de finals de l'antic règim.

La biblioteca de la Societat Econòmica Valenciana és un bon exemple d'aquestes biblioteques creades en el segle XVIII. Bàsicament es va conformar mitjançant la compra de llibres i la subscripció a diverses revistes, però també trobem donacions i intercanvis entre institucions. En un principi els seus estatuts preveïen la figura de l'arxiver, càrrec que fou suprimit en 1837. Posteriorment trobarem la figura del bibliotecari, que continua encara actualment. Entre els més de 4.000 volums que conserva actualment la biblioteca trobem una variada temàtica: llibres d'agricultura, teoria políti-

ca i social, educació, indústria, medicina, història, art, ciència, beneficència, literatura, etc. La biblioteca es troba totalment catalogada i el seu catàleg fou publicat el 1972 per F. Alexandre. Hi trobem 11 manuscrits, un incunabul, 2.853 títols entre llibres i fullets, i 151 publicacions periòdiques. La llista d'autors seria inacabable, però entre ells trobem Isidoro de Antillón, Francis Bacon, J. B. Bossuet, Buffon, Cabarrús, Campomanes, Marqués de Caracciolo, Cavanilles, J. B. Corachán, Fenelon, B. Franklin, Jovellanos, Madoz, G. Mayans, Montesquieu, J. B. Muñoz, Muratori, A. Piquer, Sempere y Guarinos, A. Thiers, Uztariz, J. A. Valcárcel, J. Villarroja, Voltaire, etc.

Entre la bibliografia també trobem nombrosos treballs publicats per la mateixa societat. En efecte, les societats econòmiques sovint encarregaren treballs als seus membres; d'altres vegades eren els socis o bé alguns particulars qui presentaven els seus projectes. Algunes d'aquestes memòries foren publicades per la Societat Econòmica Valenciana, la qual va desenvolupar una important tasca editorial per tal de difondre aquests treballs pràctics i de formació. Entre els seus impresos trobem a Benet Monfort, Josep i Tomàs de Orga o Josep Rius, els millors impressors de l'època. Exemples en són la *Disertación sobre la teórica y práctica al arte de fabricar y de mediar... de Luis Fernández* (1786); *Noticia de las varias y diferentes producciones del reyno de Valencia...* de Tomàs Ricard (1793); *Apuntes sobre la industria de la seda y cría del gusano que la produ-*

Sala principal de la biblioteca.

FOTOS: J. ALEXANDRE

Passa a la pàgina II

30% de dia
EN TOTES LES COMPRES
PIKOLIN

MUEBLES LA FABRICA

VALENCIA, Avda. del Cid, 2
Tel. 96 384 69 00
SABADOS TARDE ABIERTO

CONTACTOS CUBA, S. A.
CIF: A-96808928

Conforme a la Ley de Sociedades Anónimas, en junta general extraordinaria y universal celebrada el día 29 de junio de 1999, se acordó la modificación de la denominación social. La sociedad pasa a denominarse Vacaciones Tropical Travel, S. A. EL SECRETARIO DEL CONSEJO DE ADMINISTRACIÓN

Ensenyament de llengües i plurilingüisme

Manuel García, Rosa Giner, Paulina Ribera i Carmen Rodríguez, ed.

LA LENGUA

ENSENYAMENT DE LLENGÜES I PLURILINGÜÏSM

Un fons de cultura i pensament
Més de mil títols en catàleg

PUBLICACIONS DE LA
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

http://www.uv.es/publicacions
E-mail: publicacions@uv.es - tel. 96 386 41 15

Obert